

Repertoriul jurisprudenței

HOTĂRÂREA CURȚII (Camera a doua)

9 martie 2017¹

„Trimitere preliminară — Date cu caracter personal — Protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea acestor date — Directiva 95/46/CE — Articolul 6 alineatul (1) litera (e) — Date care trebuie publicate în registrul societăților — Prima directivă 68/151/CEE — Articolul 3 — Dizolvarea societății interesate — Limitarea accesului terților la aceste date”

În cauza C-398/15,

având ca obiect o cerere de decizie preliminară formulată în temeiul articolului 267 TFUE de Corte suprema di cassazione (Curtea Supremă de Casație, Italia), prin decizia din 21 mai 2015, primită de Curte la 23 iulie 2015, în procedura

Camera di Commercio, Industria, Artigianato e Agricoltura di Lecce

împotriva

Salvatore Manni

CURTEA (Camera a doua),

compusă din domnul M. Ilešič (raportor), președinte de cameră, doamna A. Prechal, domnul A. Rosas, doamna C. Toader și domnul E. Jarašiūnas, judecători,

avocat general: domnul Y. Bot,

grefier: domnul I. Illéssy, administrator,

având în vedere procedura scrisă și în urma ședinței din 15 iunie 2016,

luând în considerare observațiile prezentate:

- pentru Camera di Commercio, Industria, Artigianato e Agricoltura di Lecce, de L. Caprioli, avocat;
- pentru guvernul italian, de G. Palmieri, în calitate de agent, asistată de E. De Bonis și de P. Grasso, avvocati dello Stato;
- pentru guvernul ceh, de M. Smolek și de J. Vlácil, în calitate de agenți;
- pentru guvernul german, de T. Henze și de J. Möller, în calitate de agenți;

¹ — Limba de procedură: italiana.

- pentru Irlanda, de E. Creedon, de J. Quaney și de A. Joyce, în calitate de agenți, asistați de A. Carroll, barrister;
- pentru guvernul polonez, de B. Majczyna, în calitate de agent;
- pentru guvernul portughez, de L. Inez Fernandes, de M. Figueiredo și de C. Vieira Guerra, în calitate de agenți;
- pentru Comisia Europeană, de P. Costa de Oliveira, de D. Nardi și de H. Støvlbæk, în calitate de agenți,

după ascultarea concluziilor avocatului general în ședința din 8 septembrie 2016,

pronunță prezenta

Hotărâre

- 1 Cererea de decizie preliminară privește interpretarea articolului 3 din Prima directivă 68/151/CEE a Consiliului din 9 martie 1968 de coordonare, în vederea echivalării, a garanțiilor impuse societăților în statele membre, în înțelesul articolului 58 al doilea paragraf din tratat, pentru protejarea intereselor asociațiilor sau terților (JO 1968, L 65, p. 8, Ediție specială, 17/vol. 1, p. 3), astfel cum a fost modificată prin Directiva 2003/58/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 15 iulie 2003 (JO 2003, L 221, p. 13, Ediție specială, 17/vol. 2, p. 3) (denumită în continuare „Directiva 68/151”), precum și a articolului 6 alineatul (1) litera (e) din Directiva 95/46/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 24 octombrie 1995 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și libera circulație a acestor date (JO 1995, L 281, p. 31, Ediție specială, 13/vol. 17, p. 10).
- 2 Această cerere a fost formulată în cadrul unui litigiu între Camera di Commercio, Industria, Artigianato e Agricoltura di Lecce (Camera de Comerț, Industrie, Artizanat și Agricultură din Lecce, Italia, denumită în continuare „Camera de Comerț din Lecce”), pe de o parte, și domnul Salvatore Manni, pe de altă parte, în legătură cu refuzul acesteia de a radia din registrul societăților anumite date cu caracter personal referitoare la domnul Manni.

Cadrul juridic

Dreptul Uniunii

Directiva 68/151

- 3 Astfel cum precizează considerentul (3) al Directivei 2003/58, aceasta viza în special actualizarea Directivei 68/151, astfel încât să „[faciliteze și să accelereze accesul] părților interesate la informațiile referitoare la societăți, simplificând în mod semnificativ formalitățile de publicitate impuse acestora din urmă”.
- 4 Considerentele Directivei 68/151 sunt formulate după cum urmează:
„întrucât coordonarea prevăzută la articolul 54 alineatul (3) litera (g) [din Tratatul CEE] și în Programul general de eliminare a restricțiilor la libertatea de stabilire este urgentă, în special în ceea ce privește societățile pe acțiuni și societățile cu răspundere limitată, dat fiind că activitățile acestor societăți comerciale se extind frecvent dincolo de frontierele teritoriului național;

întrucât coordonarea dispozițiilor de drept intern privind publicitatea, valabilitatea angajamentelor acestor societăți și nulitatea acestora prezintă o importanță deosebită, în special pentru protejarea intereselor terților;

întrucât, în aceste domenii, trebuie adoptate simultan dispoziții comunitare privind societățile comerciale în cauză, deoarece singura garanție pe care o oferă terților este patrimoniul lor social;

întrucât publicitatea trebuie să permită terților cunoașterea actelor esențiale ale societății comerciale și alte informații privind societatea, în special identitatea persoanelor care au competența să angajeze societatea;

întrucât protecția terților trebuie asigurată prin dispoziții care să limiteze, pe cât posibil, cauzele de nulitate a angajamentelor asumate în numele societății;

întrucât, pentru a asigura certitudinea juridică în raporturile dintre societate și terți, precum și în raporturile dintre asociați, este necesar să se limiteze cazurile de nulitate și efectul retroactiv al declarației de nulitate și să se stabilească un termen scurt în care terții pot ridica obiecții privind o astfel de declarație”.

5 Potrivit articolului 1 din Directiva 68/151, măsurile de coordonare prevăzute de aceasta se aplică actelor cu putere de lege și actelor administrative ale statelor membre cu privire la formele de societăți comerciale enumerate de această dispoziție, printre care figurează, pentru Republica Italiană, *società a responsabilità limitata* (societatea cu răspundere limitată).

6 Articolul 2 din directiva menționată, care figurează în cadrul secțiunii I din aceasta, denumită „Publicitatea”, prevede:

„(1) Statele membre adoptă măsurile necesare pentru ca publicitatea obligatorie privind societățile să vizeze cel puțin următoarele acte și informații:

[...]

(d) numirea, încetarea funcției, precum și identitatea persoanelor care, în calitate de organ constituit în temeiul legii sau ca membri ai unui astfel de organ:

(i) au competența de a angaja societatea față de terți și de a o reprezenta în justiție;

(ii) participă la administrarea, supravegherea și controlul societății.

[...]

(h) dizolvarea societății;

[...]

(j) numirea și identitatea lichidatorilor, precum și competențele acestora, cu excepția cazului în care competențele în cauză rezultă expres și exclusiv din lege și din statutul societății;

(k) finalizarea procedurii de lichidare și radierea din registru în statele membre în care radierea generează efecte juridice.”

7 Articolul 3 din directiva menționată, care face parte din aceeași secțiune, prevede:

„(1) În fiecare stat membru, fie la registrul central, fie la registrul comercial sau registrul societăților, se deschide un dosar pentru fiecare dintre societățile înregistrate în registrul în cauză.

(2) Toate actele și informațiile care trebuie publicate în temeiul articolului 2 trebuie păstrate în dosar sau înregistrate în registru; obiectul transcrierilor în registru trebuie să apară în orice caz în dosar.

[...]

(3) Trebuie să fie posibilă obținerea unei copii integrale sau parțiale a tuturor actelor și informațiilor prevăzute la articolul 2, la cerere. De la 1 ianuarie 2007, cererile se pot depune la registru pe suport de hârtie sau pe cale electronică, la alegerea solicitantului.

De la o dată care trebuie aleasă de fiecare stat membru, dar care nu poate fi ulterioară datei de 1 ianuarie 2007, copiile prevăzute la primul paragraf trebuie să poată fi obținute din registru pe suport de hârtie sau pe cale electronică, la alegerea solicitantului. Aceasta se aplică tuturor actelor și informațiilor, indiferent dacă au fost depuse înainte sau după data aleasă. Statele membre pot, cu toate acestea, să decidă că actele și informațiile depuse pe suport de hârtie până la 31 decembrie 2006 sau anumite categorii ale acestora nu se pot obține din registru pe cale electronică, în cazul în care a trecut un interval determinat între data depunerii și cea a depunerii cererii la registru. Acest interval nu poate fi mai scurt de zece ani.

[...]”

8 Directiva 68/151 a fost abrogată și înlocuită prin Directiva 2009/101/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 16 septembrie 2009 de coordonare, în vederea echivalării, a garanțiilor impuse societăților în statele membre, în înțelesul articolului 48 al doilea paragraf din tratat, pentru protejarea intereselor asociațiilor sau terților (JO 2009, L 258, p. 11), care a fost la rândul său modificată prin Directiva 2012/17/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 13 iunie 2012 (JO 2012, L 156, p. 1).

9 Directiva 2012/17 a introdus printre altele în Directiva 2009/101 articolul 7a, care prevede:

„Prelucrarea datelor personale efectuată în contextul prezentei directive face obiectul Directivei 95/46 [...].”

10 Totuși, ținând seama de data faptelor, litigiul principal rămâne guvernat de Directiva 68/151.

Directiva 95/46

11 Directiva 95/46, care, potrivit articolului 1, are ca obiect protejarea drepturilor și a libertăților fundamentale ale persoanei și în special a dreptului la viața privată în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal, precum și eliminarea obstacolelor din calea liberei circulații a acestor date, prevede în considerentele (10) și (25):

„(10) întrucât obiectivul legislației interne privind prelucrarea datelor cu caracter personal este de a proteja drepturile și libertățile fundamentale, inclusiv dreptul la viața privată care este recunoscut atât prin articolul 8 din Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale[, semnată la Roma la 4 noiembrie 1950], cât și în principiile generale ale dreptului comunitar; întrucât, din acest motiv, apropierea acestor legislații nu trebuie să aibă ca rezultat scăderea protecției pe care o oferă, ci trebuie, dimpotrivă, să încerce să asigure un nivel înalt de protecție în Comunitate;

[...]

(25) întrucât principiile protecției trebuie să se reflecte, pe de o parte, în obligațiile impuse persoanelor [...] care prelucrează date, în special în materie de calitatea datelor, siguranța tehnică, notificarea autorității de supraveghere, circumstanțele în care poate fi efectuată prelucrarea, și, pe de altă parte, în dreptul conferit persoanelor ale căror date fac obiectul prelucrării de a fi informate cu privire la aceasta, de a putea avea acces la date, de a putea solicita corectarea lor și chiar de a se opune prelucrării în anumite circumstanțe”.

12 Articolul 2 din Directiva 95/46 prevede:

„În sensul prezentei directive:

(a) «date cu caracter personal» înseamnă orice informație referitoare la o persoană fizică identificată sau identificabilă (persoana vizată); o persoană identificabilă este o persoană care poate fi identificată, direct sau indirect, în special prin referire la un număr de identificare sau la unul sau mai multe elemente specifice, proprii identității sale fizice, fiziologice, psihice, economice, culturale sau sociale;

(b) «prelucrarea datelor cu caracter personal» (prelucrare) înseamnă orice operațiune sau serie de operațiuni care se efectuează asupra datelor cu caracter personal, prin mijloace automate sau neautomate, cum ar fi colectarea, înregistrarea, organizarea, stocarea, adaptarea sau modificarea, extragerea, consultarea, utilizarea, dezvăluirea prin transmitere, diseminare sau în orice alt mod, alăturarea ori combinarea, blocarea, ștergerea sau distrugerea;

[...]

(d) «operator» înseamnă persoana fizică sau juridică, autoritatea publică, agenția sau orice alt organism care, singur sau împreună cu altele, stabilește scopurile și mijloacele de prelucrare a datelor cu caracter personal; atunci când scopurile și mijloacele prelucrării sunt stabilite prin acte cu putere de lege sau norme administrative interne sau comunitare, operatorul sau criteriile specifice pentru desemnarea acestuia pot fi stabilite prin dreptul intern sau comunitar;

[...]”

13 Articolul 3 din directiva menționată, intitulat „Domeniul de aplicare”, prevede la alineatul (1):

„Prezenta directivă se aplică prelucrării automate, în totalitate sau parțial, precum și prelucrării neautomate a datelor cu caracter personal, conținute sau care urmează să fie conținute într-un sistem de evidență a datelor cu caracter personal.”

14 Inclus în secțiunea I, intitulată „Principii referitoare la calitatea datelor”, din capitolul II din Directiva 95/46, articolul 6 din această directivă are următorul cuprins:

„(1) Statele membre stabilesc că datele cu caracter personal trebuie să fie:

(a) prelucrate în mod corect și legal;

(b) colectate în scopuri determinate, explicite și legitime și să nu mai fie prelucrate ulterior într-un mod incompatibil cu aceste scopuri. Prelucrarea ulterioară a datelor în scopuri istorice, statistice sau științifice nu este considerată incompatibilă atât timp cât statele membre prevăd garanții corespunzătoare;

(c) adecvate, pertinente și neexcesive în raport cu scopurile pentru care sunt colectate și prelucrate ulterior;

- (d) exacte și, dacă este necesar, actualizate; trebuie luate toate măsurile necesare pentru ca datele inexacte sau incomplete din punctul de vedere al scopului pentru care sunt colectate sau pentru care vor fi prelucrate ulterior să fie șterse sau rectificate;
  - (e) păstrate într-o formă care permite identificarea persoanelor vizate o perioadă nu mai lungă decât este necesar în vederea atingerii scopurilor pentru care au fost colectate sau pentru care vor fi prelucrate ulterior. Statele membre stabilesc garanțiile corespunzătoare pentru datele cu caracter personal care sunt stocate pe o perioadă mai mare decât cea menționată, în scopuri istorice, statistice sau științifice.
- (2) Operatorul are obligația să asigure respectarea alineatului (1).”

15 Inclus în secțiunea II, intitulată „Criterii privind legitimitatea prelucrării datelor”, din capitolul II din Directiva 95/46, articolul 7 din această directivă prevede:

„Statele membre prevăd ca datele cu caracter personal să fie prelucrate numai dacă:

[...]

- (c) prelucrarea este necesară în vederea îndeplinirii unei obligații legale care îi revine operatorului

sau

[...]

- (e) prelucrarea este necesară pentru aducerea la îndeplinire a unei sarcini de interes public sau care rezultă din exercitarea autorității publice cu care este investit operatorul sau terțul căruia îi sunt comunicate datele

sau

- (f) prelucrarea este necesară pentru realizarea interesului legitim urmărit de operator sau de către unul sau mai mulți terți, cu condiția ca acest interes să nu prejudicieze interesul sau drepturile și libertățile fundamentale ale persoanei vizate, care necesită protecție în temeiul articolului 1 alineatul (1).”

16 Articolul 12 din aceeași directivă, intitulat „Dreptul de acces”, prevede:

„Statele membre garantează oricărei persoane vizate dreptul de a obține de la operator:

[...]

- (b) după caz, rectificarea, ștergerea sau blocarea datelor a căror prelucrare nu respectă dispozițiile prezentei directive, în special datorită caracterului incomplet sau inexact al datelor;

[...]”

17 Articolul 14 din Directiva 95/46, intitulat „Dreptul de opoziție al persoanei vizate”, prevede:

„Statele membre acordă persoanei vizate dreptul:

(a) cel puțin în cazurile prevăzute în articolul 7 literele (e) și (f), să se opună în orice moment, din considerente întemeiate și legitime legate de situația sa particulară, prelucrării datelor în cauză, exceptând cazul când dreptul intern prevede altfel. Dacă opoziția este justificată, prelucrarea efectuată de operator nu se mai aplică acestor date;

[...]”

18 Articolul 28 din Directiva 95/46 prevede înființarea de către statele membre a unei autorități de control însărcinate cu supravegherea aplicării dispozițiilor adoptate în aplicarea acestei directive.

Dreptul italian

19 Articolul 2188 din Codice civile (Codul civil) prevede:

„Se înființează registrul societăților pentru înregistrările prevăzute de lege.

Registrul este ținut de oficiul registrului societăților sub supravegherea unui judecător delegat de președintele tribunalului.

Registrul este public.”

20 Articolul 8 alineatele 1 și 2 din lege n. 580 – Riordinamento delle camere di commercio, industria, artigianato e agricoltura (Legea nr. 580 privind reorganizarea camerelor de comerț, de industrie, de artizanat și de agricultură) din 29 decembrie 1993 (supliment ordinar la GURI nr. 7 din 11 ianuarie 1994) prevede că registrul societăților este ținut de camerele de comerț, de industrie, de artizanat și de agricultură.

21 Decreto del Presidente della Repubblica n. 581 – Regolamento di attuazione dell’articolo 8 della legge 29 dicembre 1993, n. 580, in materia di istituzione del registro delle imprese di cui all’articolo 2188 del codice civile (Decretul președintelui Republicii nr. 581 cu privire la Regulamentul de punere în aplicare a articolului 8 din Legea nr. 580 din 29 decembrie 1993 privind instituirea registrului societăților prevăzut la articolul 2188 din Codul civil) din 7 decembrie 1995 (GURI nr. 28 din 3 februarie 1996) reglementează anumite detalii referitoare la registrul societăților.

22 Transpunerea în dreptul italian a Directivei 95/46 este asigurată de decreto legislativo n. 196 – Codice in materia di protezione dei dati personali (Decretul legislativ nr. 196 de instituire a unui Cod privind protecția datelor cu caracter personal) din 30 iunie 2003 (Supliment ordinar la GURI nr. 174 din 29 iulie 2003).

Litigiul principal și întrebările preliminare

23 Domnul Manni este administratorul unic al Italiana Costruzioni Srl, căreia i s-a atribuit un contract pentru construcția unui complex turistic.

24 Prin acțiunea din 12 decembrie 2007, domnul Manni a chemat în judecată Camera de Comerț din Lecce, afirmând că imobilele din acest complex nu se vindeau din cauza faptului că din registrul societăților rezulta că el fusese administratorul unic și lichidatorul societății Immobiliare e Finanziaria

Salentina Srl (denumită în continuare „Immobiliare Salentina”), care a fost declarată în faliment în anul 1992 și a fost radiată din registrul societăților, la finalul unei proceduri de lichidare, la 7 iulie 2005.

- 25 În cadrul acestei acțiuni, domnul Manni a arătat că datele cu caracter personal care îl privesc, care rezultă din registrul societăților, au fost prelucrate de o societate specializată în colectarea și prelucrarea informațiilor privind piața și în evaluarea riscurilor („rating”) și că, în pofida unei cereri în acest sens, Camera de Comerț din Lecce nu a procedat la ștergerea acestora.
- 26 Prin urmare, domnul Manni a solicitat, pe de o parte, obligarea Camerei de Comerț din Lecce să șteargă, să anonimizeze sau să blocheze datele care îl leagă de falimentul Immobiliare Salentina și, pe de altă parte, obligarea acestei camere de comerț la repararea prejudiciului pe care l-a suferit prin atingerea adusă reputației sale.
- 27 Prin hotărârea din 1 august 2011, Tribunale di Lecce (Tribunalul din Lecce, Italia) a admis această cerere, dispunând obligarea Camerei de Comerț din Lecce la anonimizarea datelor care îl leagă pe domnul Manni de falimentul Immobiliare Salentina și obligând pârâta la repararea prejudiciului, stabilit la 2 000 de euro, majorat cu dobânzi și cu cheltuieli de judecată.
- 28 Tribunale di Lecce (Tribunalul din Lecce) a apreciat astfel că, „înregistrările care leagă numele unei persoane fizice de o etapă critică a vieții întreprinderii (precum falimentul) nu pot fi perene în lipsa unui interes general specific privind păstrarea și publicitatea acestora”. În lipsa unei durate maxime a înregistrării prevăzute de Codul civil, instanța menționată a considerat că „după trecerea unei perioade adecvate” de la soluționarea falimentului societății interesate și după radierea acesteia din registrul societăților dispar necesitatea și utilitatea, în sensul Decretului legislativ nr. 196, a indicării numelui fostului administrator unic la momentul falimentului, întrucât interesul public al unei „memorii istorice» a existenței societății și a dificultăților pe care le-a traversat aceasta [poate] fi realizat de asemenea prin date anonime”.
- 29 Sesizată de Camera de Comerț din Lecce cu un recurs împotriva hotărârii menționate, Corte suprema di cassazione (Curtea Supremă de Casație, Italia) a hotărât să suspende judecarea cauzei și să adreseze Curții următoarele întrebări preliminare:

„1) Principiul păstrării datelor cu caracter personal într-o formă care permite identificarea persoanelor vizate pentru o perioadă nu mai mare decât este necesar în vederea atingerii scopurilor pentru care au fost colectate sau pentru care vor fi prelucrate ulterior, prevăzut la articolul 6 alineatul (1) litera (e) din Directiva 95/46, transpusă prin Decretul legislativ nr. 196 din 30 iunie 2003, trebuie să prevaleze și, prin urmare, se opune sistemului de publicitate aplicat prin intermediul registrului societăților prevăzut de Directiva 68/151, precum și de dreptul național la articolul 2188 din Codul civil și la articolul 8 din Legea nr. 580 din 29 decembrie 1993, în măsura în care acesta impune ca orice persoană, fără vreo limită de timp, să poată cunoaște datele referitoare la persoanele fizice care figurează în acest registru?

2) Prin urmare, articolul 3 din Directiva 68/151 permite ca, prin derogare de la durata nelimitată în timp și de la destinatarii nedeterminați ai datelor publicate în registrul societăților, datele în cauză să nu mai fie supuse «publicității», în acest dublu înțeles, ci să fie în schimb disponibile doar pentru o perioadă limitată sau pentru destinatari determinați, pe baza unei aprecieri de la caz la caz conferite operatorului datelor?”

Cu privire la întrebările preliminare

- 30 Prin intermediul întrebărilor formulate, care trebuie analizate împreună, instanța de trimitere solicită în esență să se stabilească dacă articolul 3 din Directiva 68/151 și articolul 6 alineatul (1) litera (e) din Directiva 95/46 trebuie să fie interpretate în sensul că statele membre pot sau chiar trebuie să permită

persoanelor fizice vizate la articolul 2 alineatul (1) literele (d) și (j) din Directiva 68/151 să solicite autorității însărcinate cu ținerea registrului societăților să limiteze, la expirarea unui anumit termen după dizolvarea societății vizate și pe baza unei aprecieri de la caz la caz, accesul la datele cu caracter personal care le privesc, înscrise în acest registru.

- 31 Cu titlu introductiv, trebuie arătat că litigiul principal și întrebările adresate astfel Curții nu se referă la prelucrarea ulterioară a datelor în litigiu efectuată în speță de o societate specializată în activitatea de *rating*, despre care este vorba la punctul 25 din prezenta hotărâre, ci la posibilitatea ca astfel de date deținute în registrul societăților să fie accesate de terți.
- 32 În această privință, trebuie mai întâi să se arate că, potrivit articolului 2 alineatul (1) litera (d) din Directiva 68/151, statele membre trebuie să adopte măsurile necesare pentru ca publicitatea obligatorie privind societățile să vizeze cel puțin numirea, încetarea funcției, precum și identitatea persoanelor care, în calitate de organ constituit în temeiul legii sau ca membri ai unui astfel de organ, au competența de a angaja societatea față de terți și de a o reprezenta în justiție sau participă la administrarea, supravegherea și controlul acestei societăți. În plus, potrivit aceluiași articol 2 alineatul (1) litera (j), trebuie făcute publice de asemenea numirea și identitatea lichidatorilor, precum și, în principiu, competențele acestora.
- 33 În conformitate cu articolul 3 alineatele (1)-(3) din Directiva 68/151, aceste informații trebuie transcrise în fiecare stat membru fie în registrul central, fie în registrul comercial sau în registrul societăților (denumite în continuare împreună „registru”), iar o copie integrală sau parțială a acestor informații trebuie să poată fi obținută la cerere.
- 34 Or, trebuie să se constate că informațiile referitoare la identitatea persoanelor vizate la articolul 2 alineatul (1) literele (d) și (j) din Directiva 68/151 constituie, ca informații referitoare la persoane fizice identificate sau identificabile, „date cu caracter personal” în sensul articolului 2 litera (a) din Directiva 95/46. Astfel, rezultă din jurisprudența Curții că împrejurarea că aceste informații se înscriu în contextul unei activități profesionale nu este de natură să le înlăture calificarea de date cu caracter personal (a se vedea Hotărârea din 16 iulie 2015, ClientEarth și PAN Europe/EFSA, C-615/13 P, EU:C:2015:489, punctul 30, precum și jurisprudența citată).
- 35 Pe de altă parte, întrucât transcrie și stochează informațiile menționate în registru și le comunică, după caz, la cerere unor terți, autoritatea responsabilă cu ținerea acestui registru efectuează o „prelucrare a datelor cu caracter personal” pentru care este „responsabilă” în sensul definițiilor furnizate la articolul 2 literele (b) și (d) din Directiva 95/46.
- 36 Prelucrarea datelor cu caracter personal care este efectuată astfel în vederea punerii în aplicare a articolului 2 alineatul (1) literele (d) și (j) și a articolului 3 din Directiva 68/151 intră sub incidența Directivei 95/46, în temeiul articolelor 1 și 3 din aceasta din urmă. De altfel, acest aspect este prevăzut de acum în mod expres la articolul 7a din Directiva 2009/101, astfel cum a fost modificată prin Directiva 2012/17, care are totuși, în această privință, numai o valoare declarativă. Astfel cum a arătat Comisia Europeană în ședință, legiuitorul Uniunii Europene a considerat că este util să se amintească această împrejurare în contextul modificărilor legislative introduse de Directiva 2012/17 și care urmăresc să asigure interoperabilitatea registrelor statelor membre, din moment ce aceste modificări lasau să se întrevadă o intensitate sporită a prelucrării de date cu caracter personal.
- 37 În ceea ce privește Directiva 95/46, trebuie amintit că, astfel cum rezultă din articolul 1 și din considerentul (10) al acesteia, aceasta urmărește să garanteze un nivel ridicat de protecție a drepturilor și a libertăților fundamentale ale persoanelor fizice, în special a dreptului la viață privată, în privința prelucrării datelor cu caracter personal (a se vedea Hotărârea din 13 mai 2014, Google Spain și Google, C-131/12, EU:C:2014:317, punctul 66, precum și jurisprudența citată).

- 38 Potrivit considerentului (25) al Directivei 95/46, principiile protecției prevăzute de aceasta se reflectă, pe de o parte, în obligațiile impuse persoanelor care prelucrează date, în special în materie de calitatea datelor, siguranță tehnică, notificarea autorității de supraveghere, circumstanțele în care poate fi efectuată prelucrarea, și, pe de altă parte, în dreptul conferit persoanelor ale căror date fac obiectul prelucrării de a fi informate cu privire la aceasta, de a avea acces la date, de a solicita corectarea lor și chiar de a se opune prelucrării în anumite circumstanțe.
- 39 Curtea a statuat deja că dispozițiile Directivei 95/46, în măsura în care reglementează prelucrarea unor date cu caracter personal care pot aduce atingere libertăților fundamentale și în special dreptului la respectarea vieții private, trebuie interpretate în mod necesar în lumina drepturilor fundamentale garantate de Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene (denumită în continuare „carta”) (a se vedea Hotărârea din 6 octombrie 2015, Schrems, C-362/14, EU:C:2015:650, punctul 38 și jurisprudența citată)
- 40 Astfel, articolul 7 din cartă garantează dreptul la respectarea vieții private, în timp ce articolul 8 din cartă proclamă în mod expres dreptul la protecția datelor cu caracter personal. Alineatele (2) și (3) ale acestui din urmă articol prevăd că asemenea date trebuie tratate în mod corect, în scopurile precizate și pe baza consimțământului persoanei interesate sau în temeiul unui alt motiv legitim prevăzut de lege, că orice persoană are dreptul de acces la datele colectate care o privesc, precum și dreptul de a obține rectificarea acestora și că respectarea acestor norme se supune controlului unei autorități independente. Aceste cerințe sunt puse în aplicare printre altele prin articolele 6, 7, 12, 14 și 28 din Directiva 95/46.
- 41 În ceea ce privește în special condițiile generale de legalitate impuse de Directiva 95/46, este necesar să se amintească faptul că, sub rezerva derogărilor permise în temeiul articolului 13 din această directivă, orice prelucrare a datelor cu caracter personal trebuie, pe de o parte, să fie conformă cu principiile referitoare la calitatea datelor, enunțate la articolul 6 din directiva menționată, și, pe de altă parte, trebuie să respecte unul dintre principiile privind legitimitatea prelucrării datelor, enumerate la articolul 7 din aceeași directivă (a se vedea în special Hotărârea din 13 mai 2014, Google Spain și Google, C-131/12, EU:C:2014:317, punctul 71, precum și jurisprudența citată).
- 42 În această privință, astfel cum a arătat avocatul general la punctul 52 din concluzii, trebuie să se constate că prelucrarea datelor cu caracter personal efectuată de autoritatea însărcinată cu ținerea registrului în vederea punerii în aplicare a articolului 2 alineatul (1) literele (d) și (j) și a articolului 3 din Directiva 68/151 corespunde mai multor motive de legitimitate prevăzute la articolul 7 din Directiva 95/46, și anume celor care figurează la litera (c), referitoare la respectarea unei obligații legale, la litera (e), referitoare la exercitarea autorității publice sau la aducerea la îndeplinire a unei sarcini de interes public, și la litera (f) referitoare la realizarea unui interes legitim urmărit de responsabilul prelucrării sau de terții cărora le sunt comunicate datele.
- 43 În ceea ce privește în special motivul de legitimitate prevăzut la articolul 7 litera (e) din Directiva 95/46, trebuie amintit că Curtea a avut deja ocazia să statueze că activitatea unei autorități publice care constă în a stoca date pe care societățile sunt ținute să le comunice în temeiul unor obligații legale, într-o bază de date, în a permite persoanelor interesate să consulte aceste date și în a le furniza copii ale acestora ține de exercitarea unor prerogative de putere publică (a se vedea Hotărârea din 12 iulie 2012, Compass-Datenbank, C-138/11, EU:C:2012:449, punctele 40 și 41). Pe de altă parte, o astfel de activitate constituie și o misiune de interes public în sensul aceleiași dispoziții.
- 44 În speță, părțile din litigiul principal au poziții diferite cu privire la aspectul dacă autoritatea însărcinată cu ținerea registrului trebuie, la expirarea unui anumit termen după încetarea activităților unei societăți și la cererea persoanei interesate, fie să șteargă sau să anonimizeze aceste date cu caracter personal, fie să le limiteze publicitatea. În acest context, instanța de trimitere solicită în special să se stabilească dacă o astfel de obligație decurge din articolul 6 alineatul (1) litera (e) din Directiva 95/46.

- 45 Potrivit articolului 6 alineatul (1) litera (e) din Directiva 95/46, statele membre stabilesc că datele cu caracter personal trebuie să fie păstrate într-o formă care permite identificarea persoanelor vizate o perioadă nu mai lungă decât este necesar în vederea atingerii scopurilor pentru care au fost colectate sau pentru care vor fi prelucrate ulterior. Atunci când aceste date sunt stocate pe o perioadă mai mare decât cea menționată, în scopuri istorice, statistice sau științifice, statele membre stabilesc garanții corespunzătoare. În temeiul alineatului (2) al aceluiași articol, operatorul are obligația să asigure respectarea acestor principii.
- 46 În cazul nerespectării condiției prevăzute la articolul 6 alineatul (1) litera (e) din Directiva 95/46, statele membre garantează persoanei vizate, în temeiul articolului 12 litera (b) din aceasta, dreptul de a obține de la operator, după caz, ștergerea sau blocarea datelor vizate (a se vedea în acest sens Hotărârea din 13 mai 2014, Google Spain și Google, C-131/12, EU:C:2014:317, punctul 70).
- 47 Pe de altă parte, potrivit articolului 14 primul paragraf litera (a) din Directiva 95/46, statele membre acordă persoanei vizate dreptul, îndeosebi în cazurile prevăzute la articolul 7 literele (e) și (f) din aceasta, să se opună în orice moment, din considerente întemeiate și legitime legate de situația sa particulară, prelucrării datelor în cauză, exceptând cazul când dreptul intern prevede altfel. Ponderarea care trebuie efectuată în cadrul articolului 14 primul paragraf litera (a) menționat permite astfel să se țină seama în mod mai specific de toate circumstanțele situației concrete a persoanei vizate. Dacă opoziția este justificată, prelucrarea efectuată de operator nu se mai aplică acestor date (a se vedea Hotărârea din 13 mai 2014, Google Spain și Google, C-131/12, EU:C:2014:317, punctul 76).
- 48 Pentru a determina dacă statele membre sunt ținute, în temeiul articolului 6 alineatul (1) litera (e) și al articolului 12 litera (b) sau al articolului 14 primul paragraf litera (a) din Directiva 95/46, să prevadă pentru persoanele fizice vizate la articolul 2 alineatul (1) literele (d) și (j) din Directiva 68/151 dreptul de a solicita autorității însărcinate cu ținerea registrului să șteargă sau să blocheze după un anumit timp datele cu caracter personal înscrise în acest registru sau să limiteze accesul la acestea, trebuie, mai întâi, să se analizeze care este finalitatea acestei înscrieri.
- 49 În această privință, reiese din considerentele și din titlul Directivei 68/151 că publicitatea prevăzută de aceasta urmărește să protejeze în special interesele terților în raport cu societățile pe acțiuni și cu societățile cu răspundere limitată, din moment ce ele oferă terților drept garanție numai patrimoniul lor social. În acest scop, publicitatea trebuie să permită terților cunoașterea actelor esențiale ale societății comerciale și alte informații privind societatea interesată, în special identitatea persoanelor care au competența să angajeze societatea.
- 50 Pe de altă parte, Curtea a arătat deja că scopul Directivei 68/151 este de a asigura securitatea juridică în raporturile dintre societăți și terți în perspectiva unei intensificări a schimburilor comerciale între statele membre în urma instituirii pieței interne și că, din această perspectivă, este important ca orice persoană care dorește să inițieze și să continue raporturi comerciale cu societăți situate în alte state membre să poată cunoaște cu ușurință datele esențiale referitoare la constituirea societăților comerciale și la atribuțiile persoanelor care le reprezintă, ceea ce necesită ca toate datele relevante să figureze în mod explicit în registru (a se vedea în acest sens Hotărârea din 12 noiembrie 1974, Haaga, 32/74, EU:C:1974:116, punctul 6).
- 51 În plus, rezultă din jurisprudența Curții că publicitatea prevăzută la articolul 3 din Directiva 68/151 urmărește să permită informarea tuturor terților interesați, fără ca aceștia să trebuiască să justifice un drept sau un interes care necesită o protecție. Curtea a arătat, în această privință, că însuși textul articolului 54 alineatul (3) litera (g) din Tratatul CEE, pe care s-a întemeiat această directivă, menționează obiectivul protecției intereselor terților în general, fără a distinge sau a exclude categorii care intră sub incidența termenului respectiv, astfel încât noțiunea de terți vizată la această dispoziție nu poate fi în special redusă numai la creditorii societății vizate (a se vedea Hotărârea din 4 decembrie 1997, Daihatsu Deutschland, C-97/96, EU:C:1997:581, punctele 19, 20 și 22, precum și Ordonanța din 23 septembrie 2004, Springer, C-435/02 și C-103/03, EU:C:2004:552, punctele 29 și 33).

- 52 În continuare, în ceea ce privește aspectul dacă, pentru a realiza finalitatea urmărită la articolul 3 din Directiva 68/151, este în principiu necesar ca datele cu caracter personal ale persoanelor fizice menționate la articolul 2 alineatul (1) literele (d) și (j) din această directivă să rămână înscrise în registru și/sau să fie accesibile pentru orice terț la cerere și după încetarea activității și dizolvarea societății vizate, trebuie să se constate că directiva menționată nu conține nicio precizare cu privire la acest subiect.
- 53 Totuși, astfel cum a arătat deopotrivă avocatul general la punctele 73 și 74 din concluzii, este cert că, chiar după dizolvarea unei societăți, pot să subziste drepturi și raporturi juridice referitoare la aceasta. Astfel, în caz de litigiu, datele vizate la articolul 2 alineatul (1) literele (d) și (j) din Directiva 68/151 se pot dovedi necesare printre altele pentru a verifica legalitatea unui act efectuat în numele acestei societăți în perioada sa de activitate sau pentru ca terții să poată formula o acțiune împotriva membrilor organelor acesteia sau împotriva lichidatorilor săi.
- 54 În plus, în funcție în special de termenele de prescripție aplicabile în diferitele state membre, mai pot să apară probleme care necesită să se dispună de aceste date încă mulți ani de la data la care o societate a încetat să existe.
- 55 Or, având în vedere multitudinea scenariilor posibile, care pot să implice actori în mai multe state membre, și caracterul puternic eterogen al termenelor de prescripție prevăzute de diferitele legislații naționale în diferitele domenii ale dreptului, subliniat de Comisie, pare imposibil, în stadiul actual, să se identifice un termen unic, începând de la dizolvarea unei societăți, la expirarea căruia nu ar mai fi necesare înscrierea datelor menționate în registru și publicitatea lor.
- 56 În aceste condiții, statele membre nu pot garanta, în temeiul articolului 6 alineatul (1) litera (e) și al articolului 12 litera (b) din Directiva 95/46, persoanelor fizice vizate la articolul 2 alineatul (1) literele (d) și (j) din Directiva 68/151 dreptul de a obține în principiu, după un anumit termen de la dizolvarea societății interesate, ștergerea datelor cu caracter personal care le privesc, care au fost înscrise în registru în temeiul acestei din urmă dispoziții, sau blocarea acestora pentru public.
- 57 Această interpretare a articolului 6 alineatul (1) litera (e) și a articolului 12 litera (b) din Directiva 95/46 nu determină, pe de altă parte, o ingerință disproporționată în drepturile fundamentale ale persoanelor vizate și în special în dreptul la respectarea vieții private și nici în dreptul lor la protecția datelor cu caracter personal, garantate prin articolele 7 și 8 din cartă.
- 58 Astfel, pe de o parte, articolul 2 alineatul (1) literele (d) și (j) și articolul 3 din Directiva 68/151 impun publicitatea numai pentru un număr limitat de date cu caracter personal, și anume cele care se referă la identitatea și la funcțiile respective ale persoanelor care au competența de a angaja societatea față de terți și de a o reprezenta în justiție sau care participă la administrarea, la supravegherea și la controlul acestei societăți sau care au fost numite ca lichidatori ai acesteia.
- 59 Pe de altă parte, astfel cum s-a arătat la punctul 49 din prezenta hotărâre, Directiva 68/151 prevede publicitatea pentru datele vizate la articolul 2 alineatul (1) literele (d) și (j) din aceasta, printre altele din cauza faptului că societățile pe acțiuni și societățile cu răspundere limitată oferă ca garanție terților numai patrimoniul lor social, ceea ce prezintă un risc economic ridicat pentru aceștia din urmă. Având în vedere acest aspect, apare ca fiind justificată obligația persoanelor fizice care aleg să participe la circuitul economic prin intermediul unei astfel de societăți de a face publice datele referitoare la identitatea lor și la funcțiile lor în cadrul acesteia, cu atât mai mult cu cât sunt conștiente de această obligație în momentul în care decid să se angajeze într-o astfel de activitate.
- 60 În sfârșit, în ceea ce privește articolul 14 primul paragraf litera (a) din Directiva 95/46, trebuie să se constate că, deși rezultă din ceea ce precedă că ponderarea care trebuie efectuată în cadrul acestei dispoziții prevalează, în principiu, asupra necesității de a proteja interesele terților în raport cu societățile pe acțiuni și cu societățile cu răspundere limitată și de a asigura securitatea juridică,

loialitatea tranzacțiilor comerciale și, astfel, buna funcționare a pieței interne, nu este exclusă totuși posibilitatea existenței unor situații speciale în care motive preponderente și legitime care țin de situația concretă a persoanei interesate să justifice în mod excepțional ca accesul la datele cu caracter personal care o privesc înscrise în registru să fie limitat, la expirarea unui termen suficient de lung după dizolvarea societății în discuție, la terții care justifică un interes specific pentru consultare.

- 61 În această privință, trebuie totuși să se precizeze că, în măsura în care aplicarea articolului 14 primul paragraf litera (a) din Directiva 95/46 este supusă rezervei ca dreptul național să nu prevadă o dispoziție contrară, decizia finală cu privire la aspectul dacă persoanele fizice vizate la articolul 2 alineatul (1) literele (d) și (j) din Directiva 68/151 pot solicita autorității însărcinate cu ținerea registrului o astfel de limitare de acces la datele cu caracter personal care le privesc, pe baza unei aprecieri de la caz la caz, aparține legiuitorilor naționali.
- 62 Revine instanței de trimitere sarcina de a verifica stadiul dreptului său național sub acest aspect.
- 63 Presupunând că rezultă dintr-o astfel de verificare că dreptul național permite asemenea solicitări, va reveni instanței de trimitere sarcina să aprecieze, în lumina tuturor împrejurărilor relevante și ținând seama de termenul scurs de la dizolvarea societății interesate, existența eventuală a motivelor preponderente și legitime care ar fi după caz, de natură să justifice în mod excepțional limitarea accesului terților la datele referitoare la domnul Manni în registrul societăților, din care reiese că acesta a fost administratorul unic și lichidatorul Imobiliare Salentina. În această privință, trebuie arătat că simpla împrejurare că se pretinde că imobilele dintr-un complex turistic construit de Italiana Costruzioni, al cărei administrator unic este în prezent domnul Manni, nu se vând ca urmare a faptului că potențialii cumpărători ai acestor imobile au acces la datele respective în registrul societăților nu poate fi suficientă pentru a constitui un asemenea motiv, ținând cont în special de interesul legitim al acestora din urmă de a dispune de aceste informații.
- 64 Având în vedere ansamblul considerațiilor care precedă, trebuie să se răspundă la întrebările adresate că articolul 6 alineatul (1) litera (e), articolul 12 litera (b) și articolul 14 primul paragraf litera (a) din Directiva 95/46, coroborate cu articolul 3 din Directiva 68/151, trebuie interpretate în sensul că, în stadiul actual al dreptului Uniunii, revine statelor membre sarcina de a stabili dacă persoanele fizice vizate la articolul 2 alineatul (1) literele (d) și (j) din această din urmă directivă pot să solicite autorității însărcinate cu ținerea registrului să verifice, pe baza unei aprecieri de la caz la caz, dacă se justifică în mod excepțional, pentru motive preponderente și legitime referitoare la situația lor specială, să se limiteze, la expirarea unui termen suficient de lung după dizolvarea societății interesate, accesul la datele cu caracter personal care le privesc, înscrise în acest registru, la terții care justifică un interes special în consultarea datelor respective.

Cu privire la cheltuielile de judecată

- 65 Întrucât, în privința părților din litigiul principal, procedura are caracterul unui incident survenit la instanța de trimitere, este de competența acesteia să se pronunțe cu privire la cheltuielile de judecată. Cheltuielile efectuate pentru a prezenta observații Curții, altele decât cele ale părților menționate, nu pot face obiectul unei rambursări.

Pentru aceste motive, Curtea (Camera a doua) declară:

Articolul 6 alineatul (1) litera (e), articolul 12 litera (b) și articolul 14 primul paragraf litera (a) din Directiva 95/46/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 24 octombrie 1995 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și libera circulație a acestor date, coroborate cu articolul 3 din Prima directivă 68/151/CEE a Consiliului din 9 martie 1968 de coordonare, în vederea echivalării, a garanțiilor impuse societăților în statele membre, în înțelesul articolului 58 al doilea paragraf din tratat, pentru

protejarea intereselor asociațiilor sau terților, astfel cum a fost modificată prin Directiva 2003/58/CE a Parlamentului European și al Consiliului din 15 iulie 2003, trebuie interpretate în sensul că, în stadiul actual al dreptului Uniunii, revine statelor membre sarcina de a stabili dacă persoanele fizice vizate la articolul 2 alineatul (1) literele (d) și (j) din această din urmă directivă pot să solicite autorității însărcinate cu ținerea registrului central, a registrului comerțului și respectiv a registrului societăților să verifice, pe baza unei aprecieri de la caz la caz, dacă se justifică în mod excepțional, pentru motive preponderente și legitime referitoare la situația lor specială, să se limiteze, la expirarea unui termen suficient de lung după dizolvarea societății interesate, accesul la datele cu caracter personal care le privesc, înscrise în acest registru, la terții care justifică un interes special în consultarea datelor respective.

Semnături